

RESTAURATIE ORGEL HERVORMDE KERK HAVELTE 1970 - 1992

- 1970 juli Firma E.F.Walcker te Ludwigsburg bekijkt het orgel en constateert ernstige vervuiling en noodzaak van restauratie; met offerte
- augustus Orgelcommissie N.H.Kerk den Haag adviseert door deze cie. een voorlopig advies te laten uitbrengen, wat nodig is voor het aanvragen van subsidie; ook goedkeuring van P.K.V. op grond van dit rapport, is vereist.
- november voorlopig advies door orgelcommissie N.H.Kerk. advies: inschakelen orgelbouwadviseur, die ook door Monumentenzorg/Rijksoverheid acceptabel is.
- 1971 januari Kerkvoogdij vraagt landelijke orgelcie haar in contact te brengen met adviseur L.E.Erné
- maart Orgelcie deelt mee dat rijksadviseur voor orgels bereid is 50% subsidie in het vooruitzicht te stellen. Daarbij komen dan nog de subsidies van provinciale- en gemeentelijke overheid. Plotseling overlijdt de hr. Erné Orgelcie stelt voor de hr. Talsma het adviseurschap te laten voortzetten. Kerkvoogdij accoord.
- ????
- 1973 november Ongerustheid en enige verwarring betreffende voortgang restauratie en onderhoudsrekeningen van fa. Mense Ruiter, en de mededeling van deze firma dat de "eerste fase al achter de rug zou zijn". Orgelcie begrijpt dit en vraagt om exemplaar van rapport hr. Talsma. Het rapport dat men nodig heeft bestaat (nog) niet.
- 1974 mei Fa. Verschuren te Heythuizen biedt op verzoek van Talsma offerte aan betreffende reparatie/restauratie van het orgel.
- juni De orgelcie. adviseert subsidie aan te vragen, dat moet herhaald worden in 1975. Geld lenen voor de voorfinanciering wordt niet gesubsidiëerd; advies: zo goedkoop mogelijk, voor minstens 5 jaar, want wanneer wordt toegekende subsidie uitgekeerd ?
- 1975 mei C.R.M.; Rijksdienst monumentenzorg: wegens de monumentale waarde wordt behoud orgel op hoge prijs gesteld. Echter komt Havelte pas in 1977 in aanmerking voor subsidiëring (er zijn veel wachtenden vóór U). Medio 1977 opnieuw aanvraag indienen, met gespecificeerde begroting, gebaseerd op de dan geldende tarieven.
- 1976 februari Hr. Talsma verhuist naar Spanje. Voorlopig hr. Hülsman adviseur.

- 2
- 1979 februari J.G.Erné wordt belast met begeleiding orgelvoorziening.
juli C.R.M.: subsidie-aanvraag kan weer niet gehonoreerd worden.
Kerkvoogdij benoemt een commissie, ter advisering van de kerkvoogdij met betrekking tot de restauratie, en om fondsen te verwerven voor de eigen bijdrage van de Hervormde Gemeente aan de restauratie.
- 1980 oktober offerte orgelmakerij Bakker en Timmenga orgelrestauratie. Deze offerte/situatie rapport gaat met aanvraag om voor de hoogst mogelijke subsidie in aanmerking te komen naar B. en W. Havelte, C.R.M. en Gedeputeerde Staten Drenthe.
- november komt cie Havelte voor het eerst bijeen.
- 1981 januari bank- en giro rekening ten name van de orgelcie-actie
- "hamertje-tik" voor fondswerving, wordt voorbereid.
- handwerkpatronen van de kerk kunnen door de koster bij bezichtiging van de kerk door zomergasten worden verkocht
- de cie. zal drie maal op de braderie staan met grabbelton naam pop raden e.a.
- 1982 opbrengst braderie bedroevend, evenals in 1981. voor een kerstboomactie kunnen de cie-leden geen enthousiasme opbrengen.
- 1983 februari Op vrijdag en zaterdag vóór moederdag huis aan huis planten verkopen ten bate van de orgelrestauratie brengt wellicht meer in het laadje.
- november Bloemenactie: veel werk, maar wel redelijke opbrengst. Concert Stefan van Dokkum had geen batig saldo. Activiteiten geldwerving moeten wel via orgelcie. lopen. Kerkvoogdij stelt adviseurschap Erné niet langer op prijs.
Orgelcie (den Haag) wijst A. van Beek (te Zwolle) aan als adviseur.
In overleg met de adviseur wordt subsidie aangevraagd voor een "eerste fase" van de restauratie, uit te voeren door de fa. van Vulpen te Utrecht; de opdracht werd gegeven en de kerkvoogdij verzoekt de gemeente Havelte deze restauratie te laten vallen onder de "tijdelijke bijstandsregeling restauratie monumenten".
Deze vervroegde uitvoering is mogelijk door een klein fondsje dat door een commissie is bijeen gebracht.
Eerste fase houdt in: herstel van de windladen.
- december Op 12 mei 1984 weer bloemenactie.
Stefan van Dokkum stelt voor 5 concerten te organiseren; dit lijkt wat teveen van het goede.
- 1984 januari Windladen hersteld
maart Stefan van Dokkum zal 4 zomeravondconcerten organiseren, in overleg met de gemeente niet op zaterdag maar op donderdagavonden. Uitvoerenden treden gratis op, maar reiskosten worden vergoed.
- mei Opbrengst plantenactie lager dan vorig jaar.
juni Wil fa. Mense Ruiter een onderhoudscontract overeenkomen, na de restauratie van de windladen door fa. van Vulpen ?
- oktober Aantal bezoekers zomeravondconcerten zeer wisselend, waarschijnlijk mede afhankelijk van wat er geboden wordt. Wel hiermee doorgaan.

- 3
- november Kerstconcert door Asser Mannenkoor voorbereid.
toegang gratis, collecte bij uitgang.
C.R.M. kent subsidie toe voor de (reeds uitgevoerde)
eerste fase van de restauratie; tevens bevat deze
brief toezegging voor de volgende fase.
Dit eerste bedrag zal in 1986 op de rekening van het
orgelfonds worden overgemaakt.
- 1985 januari Concert Asser Mannenkoor goed bezocht, batig saldo
matig.
Het Meppeler Mannenkoor heeft geen geschikt repertoire
beschikbaar voor de zaterdag voor Pasen.
Weer plantenactie in mei.
Met Stefan van Dokkum contact opnemen ter organisatie
van zomeravondconcerten '85.
Asser Mannenkoor geeft weer kerstconcert, 20-12-1985.
- september In verband met de wijziging in het subsidiebeleid per
1-1-1986 lijkt het gewenst via de gemeente "technisch-
herstel"-subsidie aan te vragen, gebaseerd op de
offerte van van Vulpen.
Fa. Mense Ruiter en van Vulpen wordt meegedeeld dat in
verband met de onduidelijkheid in de gewijzigde subsidie
regeling nog geen opdracht kan worden verleend.
- december Gemeente Havelte heeft subsidieaanvraag bij het Rijk
ingediend.
- 1986 januari Opbrengst collecte kerstconcert valt tegen, koffie-
verkoop in de pauze valt tegen.
Op aanbod Asser Mannenkoor een zomeravondconcert te
geven wordt niet ingegaan: te duur.
Van het kerstconcert worden voorlopig 50 cassettebandjes
ter verkoop gemaakt (blijkt een flop).
Stichting tot behoud van het Nederlandse Orgel vraagt
gegevens betreffende het orgel, in verband met subsidie-
aanvraag. Gemeente Havelte heeft subsidieaanvraag door-
gestuurd.
Op uitnodiging van fa. Mense Ruiter werd ingebruikneming
orgel in vergrootte Ger. Kerk art 31. te Meppel
bijgewoond.
Programma zomeravondconcerten bijna rond.
- mededeling adviseur van Beek: in aug. beslissen
landelijke orgeladviseurs over mogelijkheden subsidie-
verdeling. Daarna wil van Beek deelnemen aan gesprek
met B. en W.
Concert Dresdener Vocalisten wordt door D.D.R.werk-
groep georganiseerd.
- oktober -Kerkvoogdij krijgt verzoek de Gemeente
Havelte voor 1987 subsidie aanvraag in te laten
dienen.
- zomeravondconcerten financieel geen succes; wil
kerkeraad financieel steunen? bij wijze van profile-
ring naar de zomergasten? (nee)
- weer kerstconcert met Asser Mannenkoor (maar ver-
goeding moet wel hoger worden)
- november Kerkeraad laat e.v. organisatie zomeravond-
concerten voor verantwoordelijkheid orgelcommissie.

- 4
- Men zal er 2 organiseren op donderdagavond.
  - e.v. tekort op het kerstconcert zal door de gemeente tot maximaal f.345.- worden gesubsidieerd
  - van Beek: orgel Havelte staat hoog op de lijst om voor subsidiëring in aanmerking te komen.
- augustus Kerkvoogdij vraagt aan Gemeente Havelte uit de gemeentefondsen voor behoud van monumenten de orgelrestauratie verder te financieren.
- 1987 februari Gesprek adviseur van Beek, twee heren van f. Mense Ruiters en de orgelcie.
Nog steeds twijfel of de fa. Mense Ruiters de 2e en 3e fase van de restauratie artistiek wel aanaan.
- mei bloemenactie zeer geslaagd.
- september Rijksdienst Monumentenzorg geeft toestemming volgende restauratie-fasen en gaat ook accoord met uitvoering door fa. Mense Ruiters.
- november voorbereiding kerstconcert door Meppeler Mannenkoor.
- juli de stichting tot behoud van het nederlandse orgel zegt toe een gift van f.2.500.--. (juli 1988 ontvangen)
- september contract betreffende restauratie opgemaakt met fa. Mense Ruiters. September 1988 zal met de werkzaamheden worden begonnen.
- 1988 maart Aan de heer van Beek wordt een kleuradvies voor de orgelkas gevraagd, in samenhang met kleur Kerk interieur.
Weer bloemenactie in mei en 2 zomeravondconcerten.
- juni van Beek adviseert Hr. Kurvers te vragen een onderzoek in te stellen (krabben) naar de oorspronkelijke kleurstelling van de orgelkas. Ook noemt hij bedrijven die bekwaam zijn in dit soort schilderwerk.
Advies t.a.v. herstel lofwerk door vrijwilligers: wees er erg !! voorzichtig mee.
- augustus Kerstconcert weer door Meppeler Mannenkoor
Hr. Kurvers, Rijksdienst Monumentenzorg, gaat na wat de oorspronkelijke kleuren van het orgel zijn geweest en brengt advies uit.
- 1989 Kerstconcert weer goed bezocht. Opbrengst koffieverkoop weer een flop.
Weer twee zomeravondconcerten organiseren.
Twee offertes betreffende schilderen van de kas: mahonie + bladgoud of ivoorwit + bladgoud.
Cie. wil graag de werkplaats M.R. bezoeken, waar men met het Havelter orgel bezig is.
Ook zullen een paar orgels bezocht worden die door fa. B. Jonkers (offertes) werden geschilderd.
- februari Kerkvoogdij moet Gemeente attenderen op aanvraag subsidie 3e fase restauratie.
Orgelcommissie acht haar voortbestaan noodzakelijk zowel om het orgel van tijd tot tijd buiten de kerkdiensten te laten spreken, als om goed onderhoud te bewaken.
Kerstconcert door Meppeler Mannenkoor.
- 1990 januari Is de subsidieaanvraag voor de derde fase al ingediend; deze is gepland '92/'93. Zonder toezegging kun je niets doen.

- 5
- oktober Schilderwerk kas door vrijwilligers ?? Orgelcieleden kerkvoogdijleden en schilders gaan een paar orgels bekijken, op aanraden van fa. Roebbers.
- 1991 februari De verschillende fondsen moeten op één rekening worden ondergebracht, teneinde meer rente te krijgen. Administratief-financiëel blijven de fondsen wel gescheiden.
De kerkvoogdij ontving het subsidie over de tweede fase Meppeler Mannenkoor kan het concert op 21-12 niet verzorgen.
Bagatelle of Bosnimf ?
- oktober Kerkvoogdij vraagt, bij monde van de heer Schipper, kan 3e fase restauratie vóór april 1992 klaar zijn, in verband met opname voor uitzending van serie van Oeckelen-orgels door E.O. (eerder had N.C.R.V. al met orgelcie hierover contact gehad)
Van Beek en Mense Ruiter vragen spoedig aan het werk te gaan.
advies orgeltje in kerk Uffelte, wat er nu staat is de moeite van een goede (zeer kostbare) onderhoudsbeurt niet waard.
- november derde fase restauratie is begonnen.
- 1992 januari De commissie meent dat schilderen en restaureren van de orgelkas beter uitgesteld kan worden tot alle subsidie is ontvangen; dan zal er naar haar mening voldoende geld zijn om dit aan ervaren vaklieden op dit terrein toe te vertrouwen.
- april kerstconcert door kerkkoor en Bosnimf
- september De kas wordt geschilderd door vrijwilligers onder leiding van de heer Willems; de aannemer van het dienstgebouw stelt steiger ter beschikking.
- 20 november 19.30 "INWIJDING" van het gerestaureerde orgel, presentatie door de heer A. van Beek, adviseur namens de landelijke orgelcommissie.

En daar staat het orgel dan; een gerenommeerd organist als Sander van Marion wil er best eens op spelen !

Maar het staat er wat kaal bij.

Orgels uit deze bouwperiode horen voorzien te zijn van lofwerk, aan onder- en bovenzijde van de frontpijpen.

Het oude lofwerk, voorzover nog aanwezig, werd destijds door een van de organisten "gered". Restauratie en aanvulling hiervan is geen goedkope aangelegenheid.

De orgelcommissie hoopt en dringt er bij de kerkeraad op aan na ontvangst van het laatste subsidie-bedrag alsnog deze allerlaatste fase van de restauratie aan een deskundige op te dragen.